

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060202

PROTOKOLL
2019-06-03,
2019-08-14
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 28
Mål nr F 9122-18

RÄTTEN

Hovrättsråden Fredrik Ludwigs och Lars Olsson, referent, samt tekniska rådet
Jan Gustafsson

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Föredraganden Carlos Leal

PARTER

Klagande A.N.

Ombud: R.N.

Motparter

1. A.A.

Ombud: L.A.

2. B.Å.R.

SAKEN

Klagan över domvilla

BERÖRT AVGÖRANDE

Lantmäterimyndigheten i Dalarnas läns beslut den 3 februari 2003 i ärende nr W00115
(akt nr 2085-1439)

Genom det berörda avgörandet, som även gällde andra frågor, överfördes genom
fastighetsreglering ett 210 m² stort område från fastigheten XX till fastigheten
YY i Ludvika kommun.

Dok.Id 1503813

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00–16:30

YRKANDEN M.M.

A.N. har klagat över domvilla och begärt att Lantmäterimyndighetens beslut undanröjs samt anført i huvudsak följande: Hon äger fastigheten XY i Ludvika kommun. Fastigheten bildades 1943 och den består av avstyckade delar från fastigheterna YX och XX. En ansökan om fastighetsreglering som undertecknades den 15 september 1996 av H.A., ägare till fastigheten YY, och B.Å.R., ägare till fastigheten XX, lämnades in till Lantmäterimyndigheten. Ansökan avsåg just det område som 1943 avstyckats från XX och som då kom att ingå i XY. Vid lantmåteriförrättningen 2003 angavs att B.Å.R. var ägare av området och att området erhöles av H.A.. Lantmäterimyndigheten har vid förrättningen inte tillräckligt undersökt äganderätten till och omfattningen av XY. Därigenom har det område som tillhör XY felaktigt överförs till YY. Hon upptäckte i slutet av september 2018 att det hade markerats en gränslinje på XY. Hon vände sig därefter till Lantmäterimyndigheten och fick då besked om vad som hänt 2003, varefter hon gav in sin klagan över domvilla.

A.A. har motsatt sig klagan och anført i huvudsak följande: Hon kontaktade Ludvika kommun för att kontrollera gränserna för hennes fastighet YY. Efter att kommunen kontrollerat kartor m.m. kom de till hennes fastighet och satte ut gränsmarkeringar. Av handlingarna från fastighetsregleringen framgår att B.Å.R. var lagfaren ägare till den berörda marken och att han överlät denna till H.A.. En korrekt fastighetsreglering har genomförts och godkänts av Lantmäterimyndigheten. Förrättningen gjordes med giltiga kartor och dokument. Lantmäterimyndigheten reagerade inte på att B.Å.R. angavs som ägare till marken som han överlät till H.A.. Marken har därmed överlåtits genom godtrosförvärv. Enligt Lantmäterimyndighetens yttrande har ett fel i myndighetens kartmaterial, som följt med sedan lång tid tillbaka och som även blivit digitaliserat, nu upptäckts. Detta ska inte drabba henne varför hon även fortsättningsvis ska anses vara den rättmätiga ägaren till den i målet berörda marken.

B.Å.R. har beretts tillfälle att yttra sig men har inte avhört. **Lantmäteriet** har yttrat sig över ansökan och uppgett i huvudsak följande: Fastighetsregleringen 2003 grundade sig på en överenskommelse från 1996 mellan B.Å.R. och H.A.. De hade även varit parter i en förrättning 1987, akt 2085-89, i vilken det också överfördes mark från XX till YY. Av handlingarna i den förrättningen framgår att det är XY som är ägare till det i målet aktuella området. Lantmäteriet kan inte ange varför såväl parterna som Lantmäteriet hanterat området som tillhörigt XX i förrättningen 2003. Lantmäteriets bedömning är att den analoga registerkartan inte blev korrekt uppdaterad vid förrättningen 1943 och att felet har följt med sedan dess. Felet har sedan blivit digitaliserat och vid förrättningen 2003 har man förlitat sig på registerkartan. I förrättningen 1987 har man gjort en bättre utredning och gått tillbaka i förrättningskartorna. Oavsett hur registerkartan har sett ut borde Lantmäteriet vid en utredning och avstämning mot förrättningshandlingar inför fastighetsregleringen 2003 ha kommit fram till att området inte tillhörde XX. Av sakägarförteckningen i fastighetsregleringen 2003 framgår att A.N. inte personligen underrättades om förrättningsbesluten av Lantmäteriet. Lantmäteriet saknar kännedom om huruvida A.N. upptäckt felet tidigare än i september 2018. Lantmäteriet bekräftar att det den 1 oktober 2018 inkom en förfrågan i ärendet från R.N..

Efter föredragning fattar Mark- och miljööverdomstolen följande

BESLUT (att meddelas 2019-09-02)

1. Mark- och miljööverdomstolen bifaller A.N.s klagan över domvilla och undanröjer Lantmäterimyndigheten i Dalarnas läns beslut den 3 februari 2003 i ärende nr W00115 i de delar det gäller fastighetsreglering, tillträde, ersättning och fördelning av förrättningskostnader avseende fastighetsreglering mellan fastigheterna XX och YY i Ludvika kommun. Domstolen undanröjer även avslutningsbeslutet i samma ärende.
2. Mark- och miljööverdomstolen återförvisar Lantmäterimyndigheten i Dalarnas läns ärende i under 1. angivna delar till Lantmäteriet för erforderlig handläggning.

Skäl för beslutet

Tillämpliga bestämmelser

En dom ska efter klagan på grund av domvilla undanröjas om domen givits mot någon, som inte har varit rätteligen stämd och inte heller har fört talan i målet, eller genom domen någon, som inte har varit part i målet, lider förfång. Den som vill klaga på domvilla ska göra det skriftligen. Skrivelsen ska ges in inom sex månader från det att klaganden fick kännedom om domen. (Se 59 kap. 1 § första stycket 2 och 2 § rättegångsbalken.) De redovisade bestämmelserna ska tillämpas på det berörda beslutet från Lantmäterimyndigheten. Detta följer av 42 § lagen (1996:242) om domstolsärenden, ärendelagen.

I en fastighetsbildningsförrättning ska lantmäterimyndigheten i den utsträckning som är påkallad med hänsyn till fastighetsbildningens art och förhållandena i övrigt utreda vilka som i egenskap av ägare till fastighet eller på annan grund är sakägare. Om det är ovisst vilken av flera som äger en fastighet eller som innehar en rättighet, behandlas samtliga som sakägare. Om det finns anledning att anta att förrättningen kan handläggas utan sammanträde, ska ansökningshandlingen delges de sakägare som inte har biträtt ansökan och samtidigt ge dem tillfälle att yttra sig över ansökan inom viss tid. (Se 4 kap. 11 och 15 §§ fastighetsbildningslagen.)

Mark- och miljööverdomstolens bedömning

Lantmäterimyndighetens beslut vann laga kraft drygt 15 år innan A.N. klagade på detsamma. Av sakägarförteckningen i förrättningen framgår att hon inte underrättades om beslutet.

A.N.s uppgifter om när hon fick kännedom om beslutet motsägs inte av vad A.A. eller Lantmäteriet har anfört. Utredningen ger inte heller stöd för att det, innan den tidigare nämnda gränsmarkeringen sattes ut, funnits för A.N. iakttagbara yttre förhållanden som klart gett vid handen att området hade överförts till YY (jfr NJA 2013 s. 816). Det framstår därför som sannolikt att

A.N. fick kännedom om Lantmäterimyndighetens beslut först vid den tidpunkt som hon själv har uppgett. Hon har således klagat över domvilla inom rätt tid.

Lantmäterimyndighetens beslut innebar bl.a. att ett 210 m² stort område överfördes från XX till YY. A.N. har gjort gällande att det överförda området rätteligen tillhör hennes fastighet XY. Av utredningen framgår att A.N. sedan 1996 är lagfaren ägare av fastigheten XY. Utredningen visar vidare att det i målet omtvistade området hörde till fastigheten

XY vid tidpunkten för Lantmäterimyndighetens beslut. Myndigheten kan mot denna bakgrund inte anses ha utrett fastighetsgränserna och ägarförhållandena avseende fastigheterna XX och XY i tillräcklig omfattning. Till följd härav har A.N., utan att ha varit part i ärendet, lidit förfång.

Mark- och miljööverdomstolen gör således bedömningen att domvilla har förekommit. Lantmäterimyndighetens beslut ska därför undanröjas såvitt det avser fastighetsregleringen mellan fastigheterna XX och YY. Besluten om ersättning, tillträde, fördelning av förrättningskostnaderna samt avslutningsbeslutet har sådant samband med det undanröjda beslutet att även dessa ska undanröjas. Ärendet i de undanröjda delarna ska återförvisas till Lantmäteriet för erforderlig handläggning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga

Överklagande senast den 2019-09-30

Carlos Leal

Protokollet uppvisat/

Hur man överklagar Mark- och miljööverdomstolens avgörande

Den som vill överklaga Mark- och miljööverdomstolens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Mark- och miljööverdomstolen.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till Mark- och miljööverdomstolen senast den dag som anges i slutet av Mark- och miljööverdomstolens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar Mark- och miljööverdomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rätts-tillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i Mark- och

miljööverdomstolen uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (domstolens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se